

Dr. Gerard Frans Gaarenstroom, Amsterdam 26 december 1886 – Amsterdam 19 april 1955, is een Nederlandse arts die vanaf 1912 wordt opgeleid tot chirurg aan de Universiteit van Amsterdam. Op initiatief van hoogleraar dr. Jacob Rotgans specialiseert dr. Gaarenstroom zich in de behandeling van kanker met Röntgen- en radiumbestraling. Hij wordt een van de eerste radiologen die zich specialiseert in de bestraling van kanker, en wordt beschouwd als een pionier in de radiotherapie in Nederland. Hij is het eerste hoofd van de bestralingsafdeling in het Antoni van Leeuwenhoek van 1915 tot 1921.

G. F. Gaarenstroom was een zoon van Johannes Hendrik Gaarenstroom, hoofdonderwijzer en Maria Schaap. Hij was getrouwd en had 2 Kinderen : Frans Gaarenstroom, geb 19 sep 1924, aangenomen kind, en Helena Johanna Gaarenstroom, geboren op 3 feb 1934.

Uit een interview met zijn dochter, mevr. H J Wagenaar-Gaarenstroom: De oorsprong van de familie Gaarenstroom is Zweeds. De naam is een verbastering van een Zweedse naam.

Opleiding :

- 5 HBS
- Opgeleid tot arts aan de Universiteit van Amsterdam (diploma 1911)
- Aanvankelijk belangstelling voor anatomie, assistent bij prof. Bolk.
- Specialisatie tot chirurg onder prof. Jacob Rotgans.
- Vanaf 1913 gespecialiseerd tot radioloog in de chirurgische afdeling van het Binnengasthuis onder prof. dr. Jacob Rotgans. Zeer waarschijnlijk in nauw contact met radioloog. Prof. dr. J.K.A. Wertheim Salomonson.

In de chirurgische kliniek van prof. Rotgans in het Binnengasthuis in Amsterdam krijgt dr. Gaarenstroom in 1913 de verantwoordelijkheid voor de toepassing van de nieuw ingevoerde Röntgenbestralingen. In de oprichtingsvergadering van het Nederlands Kanker Instituut wordt op 10 oktober 1913 besloten om dr. Gaarenstroom in staat te stellen een studiereis te maken langs vooraanstaande kankercentra in Europa. Bij de opening van het Antoni van Leeuwenhoekhuis in januari 1915 wordt hij aangesteld als hoofd van de bestralingsafdeling in dienst van het NKI. In 1922 verlaat hij het AVL.

Na zijn NKI periode opende G.F.G. een Röntgen- en radiumpraktijk aan huis op het adres Keizersgracht 669. Ook was hij verbonden aan meerdere Amsterdamse ziekenhuizen, met name aan het Burgerziekenhuis en de Spinozakliniek. Daarnaast ook aan het N.I.Z. (Nieuw Israelitisch Ziekenhuis). In de Spinozakliniek behandelde hij kinderen met radium.

Hij had aanvankelijk veel contacten met Joodse artsen door zijn werk in Amsterdam Oost (eerst het NKI, later in het Burgerziekenhuis). Rond het Oosterpark woonden toen veel Joodse artsen: een mogelijke verklaring voor zijn betrokkenheid bij de radiologie in Joodse ziekenhuizen.

Henk van der Gugten, lid van de werkgroep Historad, heeft in 2008 gesproken met de dochter van G.F.Gaarenstroom, mevrouw H.J. Wagenaar-Gaarenstroom. In haar herinnering is zijn werk in Joodse ziekenhuizen bijzaak geweest. Daar weet zij nog weinig van. Over contact met radiologe Betty Levie (NKI-AVL) heeft zij nooit gehoord, en over de gebeurtenissen in WO2 hoorde zij van haar ouders niets. Zij was toen 6 – 11 jaar en werd daar buiten gehouden. Ook later heeft zij hierover geen informatie gekregen . Zij weet wel dat hij weigerde om de loyaliteitsverklaring te tekenen. Vanaf ca 1943 moest hij daarom bij razzia's onderduiken. *NB HvdG, in 1940 staat GFG op de lijst van artsen die werken in het NIZ Nieuw Israelitisch Ziekenhuis, Nieuwe Keizersgracht 110, bron JHM.*

Hoewel mevr. Gaarenstroom na het vertrek van GFG uit het NKI-AVL is geboren, heeft zij van haar ouders wel het een en ander vernomen over de periode in het AVL. Het echtpaar Gaarenstroom ontmoette elkaar in het Binnengasthuis. Haar herinnering is dat haar vader onder drang uit het AVL is vertrokken. De samenwerking met Wassink was moeizaam, hij werd “er uit gewerkt” in 1922. Foto's uit die periode zijn verdwenen, haar vader sprak er weinig over, haar moeder hield er weezin tegenover Wassink aan over..

Uit het in memoriam in het NTVG 99, II, 19 van 7 mei 1955, door A. Kropveld.

“...Hij was een bescheiden mens die zich nooit op de voorgrond drong. Gaarenstroom was een der eersten die zich in Nederland met de Röntgentherapie bezig hielden en als zovele pioniers op het gebied van de Röntgenologie heeft ook hij een lichaamsdeel – in dit geval een vinger – aan de röntgenstralen ten offer moeten brengenVele jaren lang, tot aan zijn overlijden, was Gaarenstroom bestuurslid van het Amsterdams Geneeskundig Genootschap”

*) Bronnen:

- Mevrouw H J Wagenaar – Gaarenstroom, de dochter van radioloog G. F. Gaarenstroom.

- De biografische beschrijving in het boek "Persoonlijkheden uit het Koninkrijk der Nederlanden", uitgegeven in 1938 door van Holkema en Warendorf, voorwoord prof. Brugmans.